

A dark blue vertical bar runs down the left side of the page. A blue arrow-shaped graphic points to the right from the bar, containing the date.

2018-07-31

Rutiner vid ansvars-, egendoms- och fordonsskador

Simrishamns kommun

Several thin, curved lines in shades of blue and grey originate from the bottom left corner and sweep upwards and to the right.

Marcus Bäckström
FÖRSÄKRINGSHANDLÄGGARE

Ansvarsskador (skadestånd)

1. Skada inträffar

Ett skadeståndskrav mot kommunen föregås vanligtvis av att en skada inträffat. Det kan handla om att en person i hemtjänsten tagit sönder möbler hos en brukare, att en medborgare halkat på en kommunal väg eller att kommunen begått kontraktsbrott gentemot ett företag.

Om en skada inträffar vid ett tillfälle när anställda från kommunen är närvarande bör skadan så fort som möjligt dokumenteras så att kommunen har en klar bild av vad som inträffat. Om en skada inträffar utan kommunens kännedom kan ärendet inte handläggas vidare förrän ett skadeståndskrav inkommer.

2. Skadeståndskrav inkommer

Ett skadeståndskrav innebär att någon kräver ekonomisk ersättning från kommunen för en inträffad händelse, exempelvis de händelser som nämns i punkt 1 ovan. Skadeståndskrav handläggs av ansvarig verksamhet/förvaltning. Om ett skadeståndskrav inkommer till Kontakt Simrishamn kan medborgaren informeras om att ärendet kommer vidarebefordras till ansvarig chef, och att återkoppling sker när en första bedömning gjorts av ärendet.

Det är alltid den skadelidande (medborgaren) som är ansvarig för att visa att en skada inträffat, och att kommunen orsakat skadan genom fel eller försummelse. Den skadelidande bör styrka detta genom verifikationer på utgifter (kvitton, fakturor, offerter, bilder och liknande), samt allmän information om skadan (skadedatum, skadeplats, beskrivning av händelseförloppet, bilder från skadeplatsen, bilder på skadan, kopia på besked från eget försäkringsbolag avseende eventuell ersättning och självrisk och ett ersättningskrav i kronor.) I en bilaga till det här dokumentet finns en exempeltext som kan delges medborgare som kräver skadestånd.

Det finns blanketter på intranätet som underlättar för medborgare som vill precisera sina skadeståndskrav gentemot kommunen. Dessa kan delges medborgaren tillsammans med exempeltexten ovan. Det finns också blanketter som kan hjälpa kommunens anställda att på ett strukturerat sätt dokumentera sin bild av vad som inträffat.

3. Krav komplett?

Är skadeståndskravet komplett kan underlagen skickas till kommunens försäkringshandläggare för vidare förmedling till försäkringsbolaget och/eller försäkringsmäklaren.

Saknas viktig information i underlaget (se punkt 2) så bör den skadelidande upplysas om detta och att det innebär att handläggningstiden blir längre, samt att det minskar möjligheten till ersättning. Vill den skadelidande ej precisera kravet ytterligare kan underlaget skickas vidare till försäkringsbolaget.

4. Anmäl till försäkringsbolaget

Skadeståndskrav som överstiger kommunens självrisk (0,5 basbelopp för ansvarsskador) ska **alltid** anmälas till försäkringsbolaget snarast möjligt. Detta gäller även för **personskador oavsett belopp**. Skador under 0,5 bb på skadelidandes egendom utreds inte av

försäkringsbolaget. Vill man ha ett skriftligt utlåtande kring en sådan fråga kan man få det från kommunens försäkringsmäklare. Kostnad debiteras enligt aktuellt avtal.

Blankett för anmälan finns på intranätet (fylls i av den skadelidande). Blankett finns också om kommunen vill skicka med en egen kommentar till ärendet, eller bara dokumentera en skada som eventuellt kan komma att bli ett skadeståndsärende längre fram.

5. Försäkringsbolaget handlägger

Vid större skador, exempelvis ärenden som går till domstol, tar försäkringsbolaget över ärendet helt. Försäkringsbolaget har egna jurister, egna skadebedömare och annan egen kompetens för att hantera dessa ärenden från början till slut.

För att full ersättning ska kunna betalas ut, inkl. exempelvis juristkostnader, krävs det att försäkringsbolaget redan från början fått hantera ärendet. Viktiga beslut (som huruvida man ska överklaga en förvaltningsrättsdom) fattas alltid i samråd mellan försäkringsbolaget och kommunen.

Om försäkringsbolaget inte anser att den aktuella skadan omfattas av försäkringen är det inte alltid de lämnar besked i ansvarsfrågan, det vill säga, huruvida kommunen bör gå den skadelidande till mötes eller inte. I sådana fall kan kontakt tas med kommunens försäkringsmäklare för att få ett utlåtande kring kommunens ansvar.

6. Ärendet avslutas

När ärendet är avgjort, antingen till fördel eller nackdel för den skadelidande, så ska information om beslutet återkopplas till personen. Om personen blivit beviljad ersättning och är nöjd med detta så avslutas ärendet genom att utbetalning görs till den skadelidande – antingen från kommunen eller från försäkringsbolaget. Om personen blivit nekad ersättning så avslutas ärendet i och med beskedet om detta. Är personen inte nöjd med beskedet är nästa steg för den skadelidande att lämna in en stämningsansökan till domstol för att försöka få rätt i ärendet. Görs detta så ska ny kontakt tas med försäkringsbolaget, för att de ska kunna göra en korrekt bedömning av rättsläget och sedan råda kommunen huruvida man bör gå den skadelidande till mötes, förlika eller låta ärendet gå till domstol.

Kommunen får aldrig ersätta en skadelidande utan giltig grund enligt Kommunallagen (2017:725), 2 kap. 3§.

Egendomsskador (på kommunens egendom, exkl. fordon)

Med egendomsskador menas skada på kommunens egen egendom, såsom fastigheter eller inventarier. Skador på tredje mans (ex medborgares) egendom hanteras vanligtvis enligt processen för ansvarsskador.

Vanligt förekommande egendomsskador i en kommun är vattenskador, brand, stöld, kross av glas eller skadegörelse.

Kommunens fastighetsavdelning sammanställer varje år en lista över kommunens fastigheter till försäkringsbolaget. Fastigheter som anskaffas under året anmäls till försäkringsbolaget vid anskaffningstillfället om värdet överstiger 10 mkr. Även för fastighetsförvärv till mindre värde kan det vara bra att skicka information till försäkringsbolaget under året för kännedom.

1. Skada upptäcks

Ett ärende börjar med att en skada inträffar. Med skada menas exempelvis brand-, vatten-, inbrott och skadegörelse, kyl- och frysskador samt allrisk inom norden.

Checklista för viktiga saker att komma ihåg i akutfasen av ett skadeärende finns på intranätet.

2. Begränsa skadan

Kommunen är skyldig att vidta erforderliga åtgärder skyndsamt för att begränsa skadan eller minska effekten av följdskador. Exempel kan vara skyddstäckning, sanering, rivning, avspärrning, bevakning, miljösäkring eller liknande.

3. Skadeanmälan

Skador anmäls av verksamheten som utsatts för skadan. Skador på fastigheter anmäls till fastighetsägaren (kan vara kommunen, kommunens bostadsbolag eller tredje part som kommunen hyr av) som i sin tur anmäler skadan till aktuellt försäkringsbolag. Skador som omfattar verksamhetens egendom, exempelvis stöld av inventarier, hanteras av verksamheten/förvaltningen som ansvarar för inventarierna.

Anmälan ska så fort som möjligt komma till försäkringsbolaget. Skador som understiger aktuell självrisk (2 basbelopp för de flesta egendomsskador, men kan variera för specialfall – se lista i bilaga 2 till det här dokumentet.) utreds vanligtvis inte närmare av försäkringsbolaget men kan ändå vara bra att ha dokumenterade.

Blankett för anmälan finns på intranätet. Där finns även, i förekommande fall, blankett för polisanmälan.

Om brott misstänks och åtal kan komma att väckas ska försäkringsbolaget informeras om detta samt namn på åklagare och diarienummer hos åklagarmyndigheten. Detta för att försäkringsbolaget ska kunna ställa krav på kostnader som överstiger kommunens självrisk vid en fällande dom. Om kommunen vill ställa krav för sina självriskkostnader hanteras detta internt i kommunen, utan inblandning av försäkringsbolaget.

3.1 Vid större skador

Vid större skadeärenden som behöver utredas/hanteras under en längre tid (ex: ett hus har brunnit ner) behöver en projektgrupp sammanställas för att hantera ärendet.

Projektgruppen består av exempelvis:

- Representant från den drabbade verksamheten
- Fastighetsförvaltare
- Ekonom
- Försäkringsansvarig
- Försäkringsbolag
- Säkerhetschef

Samtliga möten med projektgruppen ska dokumenteras med minnesanteckningar. En projektkod ska tas fram för redovisning av kostnaderna i projektet.

4 Försäkringsbolag utreder och beslutar

Försäkringsbolaget handlägger ärendet och beslutar om återbetalning. Efter beslut avslutas ärendet. Om kommunen inte är nöjd med beslutet kan kommunens försäkringsmäklare kontaktas för att få en mer detaljerad information om anledningen till att beslutet fattats.

Fordonsskador

Kommunen har en fordonsförsäkring hos Protector Sverige AB. Samtliga fordon som är registrerade på kommunen hos Transportstyrelsen omfattas av försäkringsskyddet. Även registrerade fordon (ex truckar) kan omfattas om dessa anmäls separat till försäkringsbolaget.

Nya fordon omfattas vanligtvis av trafikförsäkring samt halvförsäkring. Fordon som är äldre än 3 år omfattas av helförsäkring om inget annat överenskommit med försäkringsbolaget.

Notera att fordon som är yngre än 3 år vanligtvis omfattas av vagnskadegaranti. Skador enligt vagnskadegarantin omfattas inte av kommunens allmänna fordonsförsäkring utan ska anmälas enligt villkoren i vagnskadegarantin (som ska levereras tillsammans med övriga köpehandlingar från fordonsleverantören vid nyinköp av fordon). Anmälan till kommunens försäkringsbolag måste dock också göras då det finns vissa saker som endast omfattas av denna, exempelvis skador på motpartens fordon i en trafikolycka.

1. Skada inträffar

Med skada avses här en skada på kommunens fordon, alternativt en skada på annans fordon som kommunen har orsakat (ex vid krock). Skador på tredje parts fordon där kommunens fordon ej är inblandat (ex om en anställd råkar skrapa lacken på en brukares fordon i hemtjänsten) hanteras vanligtvis enligt processen för ansvarsskador (brukaren anmäler skadan till sitt försäkringsbolag och inkommer med skadeståndskrav på självriskan till kommunen.)

2. Skadeanmälan

Skada ska anmälas till försäkringsbolaget utan oskäligt dröjsmål, absolut senast 6 månader efter inträffad skada. Den verksamhet/förvaltning som ansvarar för fordonet som varit inblandat i skadan ansvarar för att skadan blir anmäld. Anmälan görs enklast i elektroniskt formulär på försäkringsbolagets hemsida. Länk finns på försäkringssidan på intranätet.

Skada som innebär att fordon behöver repareras på verkstad ska kompletteras med kvitton på reparationskostnader efter avslutad reparation.

För personbilar och lätta lastbilar kan verksamheten ha rätt till hyrbil alternativt ersättning för stillestånd enligt försäkringen under reparationstiden. Detta påpekas vanligtvis av försäkringsbolaget när man får en bekräftelse på sin skada.

3. Försäkringsbolaget handlägger

Försäkringsbolaget handlägger skadan och återkommer med besked om, och i så fall hur mycket, man ersätter kommunen med anledning av skadan.

4. Ärendet avslutas

Ärendet avslutas genom att slutligt besked ges från försäkringsbolaget. Om verksamheten inte är nöjd med beskedet kan kommunens försäkringsmäklare kontaktas via kommunens försäkringshandläggare för en andra bedömning eller en närmare beskrivning av anledningen till beslutet. Försäkringsmäklaren kan också ta diskussion direkt med försäkringsbolaget.

Exempeltext skadestånd

Om du har anspråk på ersättning från Simrishamns kommun med anledning av inträffad skada, till exempel självriskkostnad, ska ett skriftligt krav skickas till kommunen. Tänk på att ersättningskravet redan från början normalt bör innehålla minst följande information och underlag.

- Skadedatum
- Skadeplats
- Beskrivning av händelseförloppet
- Bilder från skadeplatsen och/eller arbetsområdet
- Bilder på skadan
- I förekommande fall, kopia på besked från försäkringsbolaget avseende eventuell självrisk och försäkringsersättning.
- Ersättningskrav (i kronor)
- Kopia på kvitton/fakturor på nedlagda kostnader.

Ersättningsanspråk gentemot kommunen skickas till den handläggare som är din kontaktperson i ärendet eller, om kontaktperson ej utsetts, till marcus.backstrom@simrishamn.se.

För att utreda kommunens eventuella ansvar görs en oberoende skadeståndsrättslig prövning i varje enskilt fall av kommunens försäkringsbolag. Kommunen kommer därefter att återkomma med ett beslut i ärendet. Vi ber dig att ha överseende med att en sådan prövning kan ta lite tid. För att påskynda ärendehantering är det viktigt att ersättningskravet innehåller de uppgifter som anges ovan. Du kan också komma att bli kontaktad av handläggare från skaderegleringsföretaget för kompletterande information.

Om skadan eventuellt omfattas av annan, privat försäkring (ex. hemförsäkring) kan anmälan i första hand göras till detta försäkringsbolag. Detta då ärendet vanligtvis hanteras snabbare och ersättningsvillkoren är förmånligare för den skadelidande i dessa försäkringar. Den skadelidande kan sen, om man önskar, återkomma till kommunen med ett skadeståndskrav avseende en eventuell självrisk eller andra omkostnader som inte ersatts genom den privata försäkringen. Ett sådant krav kommer att hanteras som vilket annat krav som helst som riktas mot kommunen, det vill säga genom att det vidarebefordras till försäkringsbolaget för en oberoende prövning.

Om skadan inträffat på väg till eller från arbetet eller under arbetstid kan det finnas möjlighet att få ersättning genom AFA (arbetskadeförsäkringen). Kontakta din fackliga representant eller arbetsgivaren för mer information.

Bilaga 2 – Självrisiker och ersättningstak

<i>Typ av skada</i>	<i>Självrisk</i>	<i>Ersättningsbegränsning</i>
Egendomsförsäkring inkl. följdskada	2 basbelopp	Fullvärde
Entreprenadförsäkring	1 basbelopp	2 mkr
Skogsfastighet	1 basbelopp	50 ha
Konstutställningsförsäkring	0,5 basbelopp	2 mkr
Hemförsäkring - egendom	1 500 kr	2 basbelopp
Hemförsäkring – ansvar	1 500 kr	5 mkr
Ansvarsförsäkring	0,5 basbelopp	30 mkr
Ansvarsförsäkring – excess	0 basbelopp	+ 50 mkr utöver ovan
Förmögenhetsbrottsförsäkring	2 basbelopp	5 mkr / skada och år
Rättsskyddsförsäkring vid miljöbrott	0,2 basbelopp	1 mkr / skada
Ansvarsförsäkring miljöskada	5 basbelopp	5 mkr / skada och år
Miljöansvar för byggherre	1 basbelopp	5 mkr / skada och år
Miljöansvar för entreprenörer	1 basbelopp	10 mkr / skada och år
Ansvarsförsäkring för familjehemsvård	0,5 basbelopp	1 mkr / skada och år
Oljeskada egen	2 basbelopp	100 bb
Oljeskada tredje man	2 basbelopp	100 bb
Omhändertagen egendom	0,5 basbelopp	1 mkr / skada och år